

**MOZGÁSKORLÁTOZOTTAK EGYESÜLETEINEK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE**

www.meosz.hu

1032 Budapest, San Marco u. 76.

Telefon: (1)388-5529; (1)388-2387; (1)388-2388

E-mail: meosz@t-online.hu

Bankszámla szám: 11703006-20034962

Adószám: 19002732-2-41.

Kemény év áll a mozgáskorlátozott emberek mögött, a harc az idén folytatódik

- küldöttközgyűlést, vezetői képzést és területi aktivista-tanácskozást tartott a MEOSZ a május 19-i
hétvégén, Siófokon -

Érdekvédelmi szempontból kemény év volt a tavalyi, a kormányzati lépéseket semmilyen társadalmi egyeztetés nem előzte meg – mondta el Hegedüs Lajos Siófokon, a MEOSZ küldöttközgyűlésén, ahol elfogadták a 2011. évi közhasznúsági jelentést és a mérlegbeszámolót, valamint új tagot választottak az elnökségbe és az ellenőrző bizottságba. A tavalyi év gazdálkodását a kiszámíthatatlanság jellemezte, a támogatások csak késve érkeztek meg, ennek ellenére a Szövetség eredményesen gazdálkodott, a tagegyesületek pedig összességében több támogatáshoz jutottak, mint 2010-ben – tette hozzá az elnök. A közgyűlésen a küldöttek 57 százaléka, 77 küldött jelent meg.

A kormány tavalyi intézkedései, a rokkantsági nyugdíj eltörlése és az új ellátási rendszer bevezetése rendkívül hátrányosan érintette a megváltozott munkaképességű embereket és családjaikat. A társadalmi érdekegyeztetés egyáltalán nem működött, a hagyományos érdekképviselő helyett ezért a MEOSZ-nak a polgárjogi mozgalmak eszközeihez kellett folyamodnia. Bár tavaly többször felmerült egy esetleges demonstráció szervezése, látva a többi, hasonló megmozdulás eredménytelenségét, a MEOSZ végül a jogi úton történő érdekérvényesítés mellett döntött. A Szövetség nemcsak a mozgáskorlátozottak, hanem a többi, fogyatékossgal élő ember érdekeinek képviselőjét is felvállalta, egyfajta érdekvédelmi gyűjtőszövetséggé vált. Az elnök ugyanakkor elégedetlen volt a Társadalmi Párbeszéd kérdőív kampány eredményével, de hozzátette, hogy még így is a MEOSZ gyűjtötte össze a legtöbb aláírást a csatlakozó szervezetek közül.

Egységes tagnyilvántartó rendszer: jól halad a kiépítés

Hegedüs Lajos a közhasznúsági jelentés szóbeli kiegészítésében elmondta, hogy a gazdálkodási nehézségek ellenére tavaly **több, sikeres programot is elindított a MEOSZ**. Ilyen az **egységes tagnyilvántartó rendszer**, amelybe eddig 70 egyesület 190 ezer tagjának adatai kerültek be. Jövő januártól csak az az egyesület kaphat támogatást, amelyik szerepel benne - figyelmeztetett az elnök.

Sorstársi tanácsadás: sokan nem értették meg a lényegét

Sikerként értékelte az elnök az **sorstársi tanácsadók képzését és a hálózat kiépítését** is. Megjegyezte azonban, hogy voltak olyan egyesületek, amelyek nem értették meg a sorstársi tanácsadás lényegét, nem adták át a tanácsadóknak szánt pénzt, vagy nem fizették ki a költségeiket.

Az elnök elmondta, hogy ez a fajta tanácsadás nem új keletű, nyugaton már kialakult gyakorlat, komoly szakirodalma van. A sorstársi tanácsadó nem csupán életviteli kérdésekben ad praktikus tanácsokat, hanem egyfajta lelki segítő is, ezért speciális készségek kellenek hozzá, és fontos, hogy minél fiatalabbak végezzék ezt a munkát. Ez is hozzájárul a mozgalom fiatalításához, a sokat emlegetett generációváltáshoz, amely, ha lassan is, de megindult. Egyes tagegyesületek jelezték, hogy komoly nehézséget okoz nekik fiatal sorstársi tanácsadókat találni, és kérték, hogy az idősebbek is vehessenek részt a programban. Az elnök megígérte, hogy a kérdést a jövőben rugalmasabban fogják kezelni, de továbbra is elvárás, hogy erre a feladatra fiatalokat keressenek az egyesületek. **A tanácsadók képzése az idén is folytatódik**, a cél az, hogy minden, 700 tagnál többet számláló egyesületnél legyen ilyen szakember.

Hosszú idő óta végre megemelték a járműszerzési támogatás összegét

Tavaly változtak a **járműszerzési támogatások**, a korábbi 300 ezer forint helyett használt autóhoz legfeljebb 600 ezer, míg új autóhoz 900 ezer forint támogatás jár. Hátrányosan változott viszont a lakás akadálymentesítési támogatás rendszere, mert megdrágult az ügyintézés, és nem lehetett beszerezni a szükséges igazolást sem, emiatt egyötödére csökkent az igénylők száma. Az is visszalépést jelent, hogy az ügyintézést már nem a MEOSZ végzi, csupán véleményezi az OTP-hez érkező beadványokat.

Bár voltak konfliktusok, a tagegyesületek többsége kiegyensúlyozottan működött

A tagegyesületek tavaly összességében több támogatást kaptak, mint az előző évben, de a pénzek sokkal rendszertelenebbül, kiszámíthatatlanabban érkeztek meg. Az anyagi nehézségek ellenére **minden olyan tagegyesület talpon maradt, amelyik 2010-ben működött**. Az elnök elmondta, hogy négy olyan egyesület van, amelyik évek óta nem működik (a bácsalmási, a dél-pesti, a Sarkad és környéke egyesület, valamint a Mozgássérült Gyermekek Szüleinek Egyesülete), csak papíron léteznek, ezeket törölni kellene. Több egyesületnél is vannak gondok, torzsalkodások, például az érdekek is pereskednek egymással, aminek, az elnök szerint, a mozgalom szempontjából nagyon rossz üzenete van. A tagegyesületek többsége azonban kiegyensúlyozottan tevékenykedett, összességében egy egységes, erős és ütőképessé szervezett képet mutattak. Az elnök köszönetet mondott a Szövetségnek nyújtott támogatásukért, és sok erőt, kitartást kívánt nekik az idei esztendőre is.

A pénzügyi bizonytalanság ellenére a Szövetség sikeresen gazdálkodott

A mérlegbeszámoló kapcsán Hegedüs Lajos elmondta, hogy - az előző hat évhez hasonlóan – tavaly is **160 millió forint állami támogatásból kellett gazdálkodni**, amelyhez hozzájött még a 2010-ből áthúzódó támogatás. Az első összeg rendkívül későn, augusztusban érkezett meg, ezért a tavalyi évet pénzügyi szempontból kiszámíthatatlanság és a bizonytalanság jellemezte. Mindezek ellenére a Szövetség sikeresen gazdálkodott, pótlólagos forrásokat is tudott szerezni. A MEOSZ könyvviteli szempontból 32 millió forint eredménnyel zárta az évet, ennek jó része, 17 millió forint a tagegyesületekhez került, ők ennyivel több támogatást kaptak, mint az előző évben. Az egyesületek finanszírozása kapcsán az elnök kiemelte, hogy jelentősen **csökkent a tagarányos támogatások aránya, és nőtt a különböző feladatokra adott „céltámogatások” aránya** (sorstársi tanácsadás, intézményfenntartás stb.) A MEOSZ központ tavaly is kiegyensúlyozottan gazdálkodott, valamivel kevesebbet költött, mint 2010-ben.

A küldöttközgyűlés egyhangúlag elfogadta a közhasznúsági jelentést és a mérlegbeszámolót - szabályos volt a 2011. évi gazdálkodás

Az ellenőrző bizottság megállapította, hogy a Szövetség eredményesen gazdálkodott, sikeresek voltak a pályázatok, és a román partnerrel közös uniós projekt is hasznos volt. A testület a 2011-es mérleget elfogadásra javasolta. Hegedüs Lajos ismertette a könyvvizsgálói jelentés záradékát, amely szerint a 2011. évi gazdálkodás a szabályoknak megfelelően történt. Ezt követően a küldöttközgyűlés egyhangúlag elfogadta a közhasznúsági jelentést és a mérlegbeszámolót.

Új tagot választottak az elnökségbe és az ellenőrző bizottságba

A szavazást követően az elnök megemlékezett a Győr-Moson-Sopron Megyei Egyesület volt elnökéről, a decemberben elhunyt Szabó Jánosról, és javasolta a küldöttközgyűlésnek, hogy válasszon helyette új elnökségi tagot. Az elnökségi posztra szóló jelölés eredményeképp hárman kerültek fel a jelölő listára: Lakatos Katalin, a Mozgáskorlátozottak Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesületének elnökhelyettese, Nagy Józsefné, a Mozgáskorlátozottak Győr-Moson-Sopron Megyei Egyesületének elnöke, és Székely József, a Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén Térségi Egyesületének elnöke. **Az elnökség tagja végül Székely József lett**, aki jelentős többséggel nyerte meg a választást. A 74 érvényes szavazatból 41-et kapott, míg Lakatos Katalinra 23-an, Nagy Józsefnére pedig 10-en szavaztak.

A küldöttközgyűlés érdemei elismerése mellett, súlyos betegsége miatt **felmentette Daróczi Tibornét ellenőrző bizottsági tagsága alól**, és **helyére megválasztotta Nagy Józsefnét**. A döntést az indokolta, hogy betegsége miatt Darócziné nem tudott részt venni az eb munkájában, az eredetileg őt tagú testület pedig - egy másik tag betegsége miatt is - három taggal működött már egy ideje, ami nagyon megnehezítette a feladatok ellátását.

Eddigi eredmények és tervek 2012-re

A hangsúly a kulturális és művészeti programokon lesz

Ezt követően az elnök ismertette a 2012-es év munkatervét, amelyben hangsúlyos szerepet kapnak a **kulturális és a művészeti programok**. A MEOSZ több rendezvénnyel is segíteni kívánja az új tehetségek kibontakozását, ilyen lesz az immár hagyományossá vált **nagykörösi alkotótábor is**. Az idén is megrendezzük a **MERI Sportnapot**, amely minden eddiginél több látogatót vonzott, több mint ötszázan vettek részt rajta. Az ifjúsági tagozat a **Lépj közelebb!** mottó jegyében több programot is szervez, egyik ilyen a már lezárult **fotópályázat**.

Sokan visszakapták a közgyógyellátást és az utazási kedvezményt

Az érdekképviselési tevékenységet illetően már eddig is több eredményt értünk el. Május elsejétől visszakapta a **közgyógyellátást** az a 40-50 ezer, korábbi, I-es és II-es csoportba tartozó rokkantsági nyugdíjas, aki elérte az öregségi nyugdíjkorhatárt. Visszakapta az **utazási kedvezményt** 280 ezer korábbi rokkantsági nyugdíjas is: azok, akik I-es és II-es csoportba tartoztak, és az 57. életévüket betöltött, korábbi III-as csoportos rokkantsági nyugdíjasok és rendszeres szociális járadékban részesülők május elsejétől ismét nyugdíjas bérletet vehetnek.

Az elnök információi szerint **napirenden van a kiegészítő vállalkozói tevékenységet folytatók kedvezményeinek a visszaadása is**.

Kedvezőbb feltételekkel lehet hozzájutni a támogatott gépkocsikhoz, és lesz igazolás is

Sikerült a tavaly kialakított járműszerzési támogatási rendszer hibáin is javítani. A legnagyobb előrelépés, hogy **beszerezhető lesz az igazolás**: az NRSZH megvizsgálja az érintett közlekedőképességét, és ennek alapján kiadja a szakhatósági állásfoglalást. A közlekedőképesség vizsgálatát lehet kérni a komplex felülvizsgálat keretében, de külön is, ilyenkor a körzetközponti jegyzőnél kell kezdeményezni az eljárást. Jövőre ezzel az igazolással lehet igényelni a LÁT-ot, a parkolási engedélyt és a szociális üdülési támogatást is. Jó hír, hogy **ez év végéig érvényesek maradnak a tavaly június után kiadott 7 pontos háziorvosi igazolások**.

A támogatott, új Suzukikhoz is kedvezőbb feltételekkel lehet hozzájutni: aki rendelkezik 1,2 millió forint önrésszel, az már 1,7 millióért elviheti az autót, amelynek a listaára egyébként 3,4 millió forint. Akinek nincs megtakarítása, az is megveheti 2,2 millió forintért (az árak a kötelező casco biztosítási díj nélkül értendők). Pozitív változás az is, hogy már az **automata váltós verzió is elérhető**, és jó esély van arra is, hogy egy nagyobb autó- a Suzuki SX4- is bekerül a támogatási rendszerbe, mert a jelenlegi túl kicsi, és a kerekesszéket használóknak sem felel meg.

Nem adjuk könnyen a szerzett jogainkat: az Alapvető Jogok Biztosához és az Alkotmánybírósághoz fordultunk, júniusban Strasbourgba megyünk

A MEOSZ az év első felében a megváltozott munkaképességű embereket érintő jogszabályok okozta hátrányok miatt beadvánnyal fordult az Alapvető Jogok Biztosához, és elkészült egy csoportos beadvány is, amit 70 magányszeméllyel együtt hamarosan benyújt az Alkotmánybíróságnak, kérve a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény megsemmisítését. A Szövetség, várhatóan június végén, beadvánnyal fordul a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságához. Ez a beadvány egyedi kártérítési igényeket tartalmaz; amennyiben a Bíróság jogosnak ítéli a panaszokat, az érintettek akár több tízezer eurós kártérítést is kaphatnak, de a döntés azokra is pozitív hatással lehet, akik a perben nem vesznek részt. A pertársasághoz csatlakozóknak 50 ezer forint kedvezményes költségátalányt kell fizetniük. Az elnök hangsúlyozta, hogy a Szövetség **folyamatos médiafigyelmet tart fenn**, nem hagyja, hogy elaludjanak a problémás ügyek.

Folytatódik a tapasztalati szakértői képzés, elindult az egyesületi vezetők képzése és a Területi Aktivisták Tanácskozása (TAT)

Az **idei tervekről** szólva Hegedüs Lajos elmondta, hogy tovább szélesítjük a sorstársi tanácsadó hálózatot, folytatódnak a képzések. Tovább folyik a tapasztalati szakértői képzés is, összesen 200 ilyen szakemberre lesz szükség ahhoz, hogy elvégezhezzük az országos akadálymentesítési felmérést. A MEOSZ emelni szeretné az egyesületek tudásszintjét, ezért mozgalmi, jogi, gazdasági és foglalkoztatási képzéseket szervez az egyesületi vezetőknek és az aktivistáknak. Új elem a Területi Aktivisták Tanácskozása, eddig Baján és Siófokon került ilyenre sor, de az idén még lesz két régiós találkozó: az egyik Békés megyében, a másik az Észak-alföldi régióban. Az elnök felhívta a figyelmet a helyi társadalmi kapcsolatok fejlesztésére, az új közigazgatási rendszer megismerésére és az egyházi kapcsolatok erősítésére is.

A 2012-es költségvetés terve, a tageszervezetek támogatása

A MEOSZ-nak nem célja, és nem is tudná eltartani a tageszervezeteket - emelte ki az elnök. Azok az egyesületek számíthatnak a leginkább támogatásra, amelyek sokat tesznek magukért, és kis segítséggel képesek önmagukat fenntartani. „A jókat segítjük, hogy jobbak legyenek, a kevésbé jókat, hogy jók legyenek, az életképtelen egyesületeket pedig tudomásul vesszük, nem kell mindenkit bármi áron életben tartani”- mondta Hegedüs Lajos. Az elnök célul tűzte ki az

intézményfenntartó egyesületek támogatását és a kialakult szolgáltatási rendszer megőrzését, a minőségirányítási rendszer és az intézményen kívüli infrastruktúrák, pl. a kölcsönzési szolgáltatás fejlesztését.

Az idei költségvetés kapcsán Hegedüs elmondta: a kötelező maradványtartás miatt az eddigi 160 millió helyett csak 149 millió forint állami támogatással lehet tervezni. A költségvetés jelenleg 336 millió forint bevétellel számol, de ebben benne van két olyan tétel is, ami még bizonytalan: az akadálymentesítési felmérés és a szociális üdülési programban részt vevő üdülők bevétele. A költségvetés nagyon szoros, 600 ezer forintos szerény eredménnyel számol. Kis mértékben növekszik a tagegyesületek támogatása, ezen belül is a szolgáltatási arány - mondta el az elnök.

Az OTTI és az ifjúsági csoportok tevékenysége

Derera Mihály beszámolt a **munkahelykereső iroda eredményeiről**. Eddig összesen 1400-an keresték fel az irodát, akiknek csak a fele maradt aktív. Közülük viszont **minden ötödik álláskeresőt sikerült elhelyezni**, kétszer annyit, mint az Állami Foglalkoztatási Szolgálat, ők ugyanis csak a hozzájuk forduló megváltozott munkaképességűek 10 százalékának tudnak munkát találni. Az elhelyezettek harmada vidéki volt, ami azt jelenti, hogy ott sem reménytelen a helyzet, ezért az egyesületeknél is célszerű lenne munkaerőpiaci kapcsolattartót kijelölni. Derera Mihály az **egységes tagnyilvántartó rendszer** kapcsán elmondta, hogy májusban újabb 20 egyesület adatai kerülnek fel, **az év végére pedig kész lesz** a rendszer. A jelenlegi adatok szerint 147 ezer aktív tag van, és csupán 250 gyermek és ifjúsági tag van regisztrálva, ami nagyon kevés. Az egységes tagnyilvántartó rendszer minden szempontból **biztonságos**, úgy van kiépítve, hogy az adatokkal gyakorlatilag nem lehet visszaélni, **rendkívül hasznos statisztikai adatsorokat lehet viszont lehívni belőle**. Derera elmondta, hogy eddig 57 sorstársi tanácsadó végzett, közülük azonban csak 40 tevékenykedik, mert a többiek az egyesületük nem támogatja. A MEOSZ méri a tanácsadók tevékenységét, így ezek az egyesületek a jövőben erre a célra nem fognak pénzt kapni - figyelmeztetett az igazgató. Az OTTI vezetője beszélt még az intézet által szervezett tanfolyamokról és az ifjúsági csoportokról is. A mozgalomban jelenleg 27 aktív csoport tevékenykedik. Öt ifjúsági csoport vesz részt az Esély-órák szervezésében, és többen is részt vesznek a sorstársi tanácsadásban, ami örömdetes dolog a fiatalítás szempontjából.

Hozzászólások

A 2012. évi munka- és költségvetési terv szóbeli kiegészítését követő hozzászólások többsége a **sorstársi tanácsadással** volt kapcsolatos, melynek kapcsán Derera Mihály elmondta: a sorstársi tanácsadó nem azonos az információs munkatárssal. Az OTTI igazgatója kiemelte: azért is kell ezt a fiataloknak csinálni, mert ők korban közelebb vannak az érintettekhez, jobban ismerik az élethelyzetüket, a krízishelyzetben lévők pedig könnyebben fogadnak el tanácsot egy hasonló korú embertől. Érkezett **helyszínjavaslat** a két, hátralévő TAT-ra is (Mórahalom és Eger), de volt, aki a tavalyi, **siralmas költségvetési helyzetet** tette szóvá, vagy a támogatott Suzukival kapcsolatos elégedetlenségének adott hangot. Többször szó esett a **Humanitás** veszteségének csökkentéséről, javaslatként elhangzott, hogy az egyesületek népszerűsítsék az újságot, toborozzanak előfizetőket, hívják fel rá a könyvtárak figyelmét. Az is szóba került, hogy nagyon kevés pénz gyűlt össze a **Szolidaritási Alapba**, májusig csupán valamivel több, mint 900 ezer forint.

A siófoki hétvége második napján tartott képzéseken az egyesületek vezetői és aktivistái hasznos tudnivalókra tettek szert az egyesületek működtetésével és vezetésével kapcsolatban, megismerkedtek az új „civiltörvénnyel”, az elektronikus pályázati rendszerrel, és a hazai mozgáskorlátozott társadalomból elsőként értesülhettek a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatási támogatásának és az akkreditációs rendszer változásainak részleteiről.

A gazdasági vezetők és munkatársak Imréné Szerémi Évától, a MEOSZ gazdasági vezetőjétől, valamint dr. Cseke László könyvvizsgálótól részletes tájékoztatást kaptak a **számviteli és az adótörvények változásairól, a kettős könyvvitelről, a mérleg és a közhasznúsági jelentés elkészítéséről és letétbe helyezéséről**, valamint a béren kívüli juttatásokról.

Hegedüs Lajos az egyesületek alapításáról és megszüntetéséről, a várható törvényességi felügyeleti vizsgálatokról, a demokratikus működtetésről, az önkéntesek regisztrációjáról és az új közigazgatási rendszerről is beszélt. Az új civiltörvény lehetőséget ad **civil társaságok alapítására**, amelyet az elnök a nagyobb önállóságra vágyó helyi csoportok figyelmébe ajánlott. A civil társaság alapítása azért is célszerű, mert így lehet pályázni a helyi önkormányzatok támogatásaira, nem kell erre a célra külön egyesületet létrehozni.

Az új civil törvény révén a **civil szféra egyfajta államosítása** valósul meg – emelte ki Hegedüs Lajos. A civil szerveződések szabályozása és nyilvántartása jelentősen szigorodott, közelít a gazdasági társaságokéhoz, a civil szervezetek esetében is megjelent a csőd fogalma és a vezetők jogi és gazdasági felelőssége. Az elnök **az egyesületek megszűnése** kapcsán felhívta a figyelmet arra, hogy nem elegendő pusztán kimondani azt, a törvényes képviselőnek számos törvényi kötelezettsége is van ilyenkor, ő ugyanis teljes körű jogi és gazdasági felelősséget visel.

Az új civil törvény szigorított a **változások bejelentésén** is. Ezentúl nem csupán az egyesület nevének, székhelyének és törvényes képviselőjének változását kell bejelenteni legkésőbb 60 napon belül, hanem például az új elnökségi tagot is. A cégnyilvántartásokhoz hasonlóan a **megyei bíróságok** az egyesületekről is **közhiteles nyilvántartást** fognak vezetni, amelybe bárki betekinthez. A változásokat **csak elektronikus úton lehet bejelenteni**, így a számítógépes tudás ezentúl nélkülözhetetlen lesz, bár többnyire már eddig is az volt- mondta az elnök.

Gyakoribbak lesznek az ügyészégi ellenőrzések, az ún. **törvényességi felügyeleti vizsgálatok**. Az állam célja, hogy felmérje a ténylegesen működő civil szervezeteket, ezért az összeset meg fogják vizsgálni. Minden olyan egyesület számítson ellenőrzésre, amelyiknél az előző egy-két évben ez nem történt meg - figyelmeztetett Hegedüs Lajos.

Az ilyen vizsgálatok esetén jól jön, és egyébként is nagyon fontos, hogy az **ellenőrző bizottság** ne csupán formális, hanem valódi ellenőrző tevékenységet folytasson. A bizottságok, az általános vélekedéssel szemben, nem csupán a gazdálkodást hivatottak ellenőrizni, hanem a törvényes működés keretén belül például a testületek demokratikus működését is. Ennek kapcsán az elnök kiemelte: **nem elég egy egyesületet demokratikusan működtetni, hanem dokumentálni is kell azt. Szakály József** főtitkár részletesen beszélt az eljárási szabályokról, és **több buktatóra is felhívta a figyelmet** a közgyűlések határozatképességével, a jegyzőkönyvek vezetésével és a testületi ülések nyilvánosságával kapcsolatban.

Hegedüs Lajos hosszan beszélt az egyesületek **demokratikus működtetésének** és vezetésének **előnyeiről és az antidemokratikus módszerek hátrányairól**, az összeférhetetlenségről és az ehhez kapcsolódó etikai kérdésekről. A **szabályzatok** kapcsán az elnök az egyesületek figyelmébe ajánlotta

a MEOSZ honlapján található szabályzatgyűjteményt, az abban található mintaszabályzatok ugyanis jól hasznosíthatók az egyesületek saját szabályzatainak elkészítésekor.

Az elnök kiemelte, hogy az egyesületeknek **alkalmazkodniuk kell az átalakuló közigazgatási rendszerhez**. Létrejöttek a megyei kormányhivatalok, ahová átkerültek pl. a munkaügyi hivatalok, a szociális és gyámügyi hivatalok, és ide fognak tartozni a **július elsejétől megalakuló egységes rehabilitációs hivatalok is**. Ezek **foglalkoznak majd a megváltozott munkaképességű emberekkel**, a foglalkoztatáson és a felülvizsgálatokon át a különböző igazolások kiadásáig. Hamarosan kiépül a járási szintű igazgatási rendszer is. Hegedüs Lajos arra kérte az egyesületeket, hogy kövessék figyelemmel a változásokat, keressék fel az új hivatalok munkatársait, és alakítsanak ki velük **személyes kapcsolatot**, mert ez a jövőben is elengedhetetlen lesz az eredményes tevékenységhez.

Az elnök beszélt az **önkéntesek regisztrációjának jelentőségéről**, amellyel különböző kedvezményeket lehet majd kapni. A **szolgáltatások** bejelentésével, nyilvántartásával, és az azokból származó bevételekkel kapcsolatos teendőkről is hasznos információkat kaptak a délelőtti képzés résztvevői.

Délután Erős Anita bemutatta a **„civiltörvény” legfontosabb változásait**, majd Csiszár Attila beszélt a **Nemzeti Együttműködési Alap elektronikus tananyagáról**. Az OTTI igazgató-helyettese ezt követően részletesen ismertette az **Elektronikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rendszer (EPER)** működését, és hasznos tanácsokkal látta el a pályázni készülőket.

A hétvége egyik legizgalmasabb témája a **megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatási támogatásának változásai és az új akkreditációs rendszer volt**, a résztvevők erre voltak a leginkább kíváncsiak.

A készülő új jogszabályról Lengyel János, a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal szakértője adott tájékoztatást **vasárnap**. A Hivatal munkatársa bevezetőjében elmondta, hogy az új foglalkoztatás-támogatási rendszer illeszkedik a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvényhez. A koncepció szerint a rehabilitálandó munkavállalók esetében **a támogatott foglalkoztatás a jövőben nem cél, hanem a rehabilitáció eszköze lesz**. A foglalkoztatási rehabilitáció teljes irányítását júliustól a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal és az alá tartozó rehabilitációs szakigazgatási szervek veszik át, a minősítéstől a munkába helyezésig.

Azoknál az egészségkárosodott munkavállalóknál, akik a szakhatóság szerint nem igényelnek rehabilitációs beavatkozást, a támogatás a rehabilitációs kártya lesz, a rendszer ezzel kompenzálja a munkaadót a teljesítmény-kiesés miatt, az ilyen alkalmazottak után ugyanis nem kell megfizetni a jelenleg 27 %-os szociális hozzájárulási adót.

Azok esetében, akiknek a foglalkoztatása csak rehabilitációval lehetséges, a **tranzitfoglalkoztatás** lesz a megoldás, amelynek a **célja, hogy az érintett minél előbb el tudjon helyezkedni a nyílt munkaerőpiacon**. Ők - egy előzetes szociális és foglalkoztatási rehabilitációs szakértői támogatás után - maximum három éves időtartamra egy tranzitfoglalkoztatóhoz kerülnek, aki évente csökkenő mértékű támogatást kap utánuk. A degresszív támogatás célja a munkavállaló mielőbbi nyílt munkaerőpiaci kihelyezésének ösztönzése. A foglalkoztatónak mentorálnia kell majd a megváltozott munkaképességű munkavállalót, és biztosítania kell a rehabilitációjához szükséges egyéb szolgáltatások (orvoshoz, uszodába, gyógytornára járás, stb.) igénybevételét is. A tranzitfoglalkoztató „munkakipróbálásra” is kihelyezheti a munkavállalót egy másik, nyílt munkaerőpiaci foglalkoztatóhoz.

A megváltozott munkaképességű személy nyílt munkaerőpiaci kihelyezése **hat hónap foglalkoztatás után számít sikeresnek**, de a tranzitfoglalkoztatónak ezt követően még egy évig mentorálnia kell az illetőt, a sikeres kihelyezést pedig magasabb támogatással kívánják ösztönözni. Azok, akik nem vezethetők vissza a nyílt munkaerőpiacra, csak tartós támogatással foglalkoztathatók, amelynek időtartama nincs korláthoz kötve. Ha sikerül javítani az állapotukon, akkor átkerülhetnek a tranzitfoglalkoztatásba.

A jelenlegi **akkreditációs és támogatási rendszer** a szakértő szerint túl bonyolult, ezért egyszerűsítik. A megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztatóknak a jövőben **egységes akkreditációs követelményeket** kell teljesíteniük. Akkreditálni csak egyszer kell majd, a feltételek betartását viszont folyamatosan ellenőrizni fogják. Az akkreditált foglalkoztatók **a támogatáshoz nyílt pályázati rendszerben juthatnak hozzá**, a nyertesekkel a minisztérium három éves keretszerződést, ezen belül **évente finanszírozási szerződést köt**.

A **civil szervezetek** jelenleg 100 százalékos támogatást is kaphatnak a nagymértékben sérült (korábban I-es és II-es rokkantsági csoportba tartozott) munkavállalók foglalkoztatására. Amennyiben a közhasznú tevékenységük az új civil törvény alapján is megmarad, a jövőben is megkaphatják ezt a támogatást a jogszabály-tervezet szerint, természetesen az abban foglalt feltételek mellett - mondta el a szakértő, de hozzátette, hogy rájuk is vonatkozik a tranzitfoglalkoztatásban való részvétel lehetősége.

A tervezett foglalkoztatás-támogatási rendszerrel kapcsolatban **számos kritikus hozzászólás hangzott el**. Derera Mihály szerint kritikus pont a **megváltozott munkaképességű személyek képzése**, közel 70 százalékuk ugyanis alulképzett, illetve elavult, piacképtelen tudással rendelkezik. Czeglédiné Kovács Ágnes szerint, **a nyílt munkaerő – piacra való nagy létszámú kihelyezésre épülő rendszer, a jelenlegi gazdasági és foglalkoztatási helyzetben nem életképes**. Az elnökség tagja nem értett egyet azzal, hogy a jelenlegi munkaerő-piaci helyzetben a mentoron kérik számon a sikeres kihelyezést, amikor annak eredménye nem rajta múlik. **Hegedüs Lajos szerint tragédia, ami a megváltozott munkaképességű emberekkel folyik ma Magyarországon. „Ez a koncepció is az”**- tette hozzá az elnök. A felülvizsgálatok után az érintettek fele várhatóan kiesik az ellátási rendszerből vagy rehabilitációra kerül. A rokkantsági ellátási rendszerbe újonnan belépőknek az ismertett támogatási koncepció miatt sok esélyük nem lesz a munkavállalást illetően, nekik be kell rendezkedniük a 47 ezer forintos havi ellátásból történő megélhetésre, mert a rendszer a legtöbbeknek ennyit fog átlagosan biztosítani. A rehabilitációra küldötteknek pedig azzal, hogy **az új rendszer csak a hat órás foglalkoztatást támogatja** maximálisan, **rendkívül alacsony bérekkel** kell számolniuk, őket ugyanis jellemzően minimálbérért foglalkoztatják. A rendszer nem foglalkozik megnyugtató módon a legsúlyosabb, nem rehabilitálható sérültek foglalkoztatását végző szociális intézményekkel sem - fogalmazott Hegedüs Lajos, aki hozzátette: **az ismertett koncepció egyes tervezett rendelkezései ellen a MEOSZ határozottan fel fog lépni**.

A **Területi Aktivisták Tanácskozásán** Derera Mihály az egységes tagnyilvántartó rendszerről, a sorstársi tanácsadó- és a tapasztalati tanácsadó képzésekről, az OTTI tanfolyamairól és az ifjúsági csoportokról beszélt, arra biztatva a résztvevőket, hogy támogassák ezeknek a megalakulását.

Földesi Erzsébet MEOSZ alelnök a fogyatékossgal élők szervezeteinek **nemzetközi és uniós tevékenységének** jelentőségéről beszélt, kiemelve az **Európai Fogyatékosügyi Fórum (EDF)** szerepét. A fórum alelnöke ismertette a szervezet felépítését, és legfontosabb céljait, melyek közé tartozik például az áruk és szolgáltatások szabad áramlásának biztosítása a fogyatékossgal élők számára, és egy európai mobilitási kártya kidolgozása is, ami lehetővé tenné az érintetteknek, hogy egy másik, uniós tagországba történő látogatás esetén igénybe vehessék mindazokat a

kedvezményeket, amelyeket az adott ország a saját, fogyatékossgal élő állampolgárainak biztosít. Földesi Erzsébet megköszönte az együttműködést azoknak az egyesületeknek, amelyek a helyi önkormányzatok hátrányos intézkedéseiről és a külföldi utazások alkalmával szerzett negatív tapasztalatokról szóló kérdőívekre válaszoltak, de megjegyezte, hogy kevés visszajelzés érkezett. Az alelnök arra bízta az egyesületeket, hogy ilyen esetekben osszák meg tapasztalataikat a Fórummal, mert ezek jó eséllyel hasznosulnak a fogyatékossgal élők helyzetének javításáért folytatott munkában.

A vasárnapi tanácskozáson jelen volt még Tóth Tamás, a Széchenyi Bank lízingüzletágának vezetője, aki a támogatott új Suzukik hitelkonstrukcióiról beszélt, Hegedüs Lajos pedig a legfontosabb jogszabályváltozásokat ismertette a résztvevőknek. A képzést, illetve a tanácskozáson elhangzottakat a résztvevők informatívnak és hasznosnak találták, és megköszönték a MEOSZ-nak, hogy megszervezte a hétvégét.

2012. május 30.

Gábor Imola
kommunikációs munkatárs
MEOSZ